

Pomnik Katyński w Jersey City. Autor: Andrzej Pityński.
Zdjęcie: Sławomir Platta

Projekt pomnika Rzezi Wołyńskiej powstał już 7 lat temu, ale wiele miast odmówiło przyjęcia pomnika z powodu drastycznych scen. Patrząc na 14-metrową rzeźbę, przechodzą ciarki. Przedstawia orła, którego korpus został umieszczony w płomieniach. To, co najbardziej budzi emocje, to dziecko nadziane na widły, które tkwi w obrysie krzyża i drży na wietrze. U podstawy znajdują się również głowy małych dzieci nabite na sztachety.

O tym, że pomnik autorstwa Andrzeja Pityńskiego stanie w Domostawie, zdecydowała w kwietniu 2021 roku rada gminy. Wójt gminy Zbigniew Walczak jeszcze w 2018 roku uzgodnił tę lokalizację z autorem. Wyrazili na nią także zgodę fundatorzy monumentu – Stowarzyszenie Weteranów Armii Polskiej w Ameryce.

Andrzej Pityński

Jako uzasadnienie umiejscowienia pomnika „Rzeź Wołyńska” w gminie Jarocin wójt Walczak wskazał „wspólnotę wojennych losów” mieszkańców tych terenów i mieszkańców Kresów Wschodnich. W okolicznych miejscowościach, w tym w Jarocinie, Momotach Dolnych i Górnych, Łążku Zaklikowskim i Pikulach Niemcy przy udziale ukraińskich kolaborantów, w tym z SS Galizien, dokonali masowych zbrodni. W opinii jarocińskich radnych pomnik jest hołdem złożonym wszystkim pomordowanym i „przestroga dla przyszłych pokoleń, do czego prowadzić może wyznawanie zbrodniczych ideologii”.

Kamień węgielny pod pomnik „Rzeź Wołyńska” wmurowano 10 lipca 2022 roku, w przeddzień 79 rocznicy krwawej niedzieli na Wołyniu. Przewodniczącym Społecznego Komitetu Budowy Pomnika został wójt gminy Jarocin Zbigniew Walczak. Natomiast przewodniczącym Komitetu Honorowego został zmarły w styczniu br. ks. Tadeusz Isakowicz-Zaleski, kapelan środowisk kresowych. Prace budowlane sfinansowano ze składek społecznych, prowadzonych w Polsce i wśród Polonii.

Niedzielną uroczystość nie miała charakteru państwowego. Już od samego rana do Domostawy zjeżdżali ludzie z całej Polski. Przyjeżdżały autokary, pojawiło się wiele grup motocyklowych i rekonstrukcyjnych. Wydarzenie zgromadziło osoby w każdej grupie wiekowej, w tym wiele rodzin z dziećmi. — Pomnik jest drastyczny, ale taka jest prawda historyczna i należy ją przypominać oraz o niej mówić, zwłaszcza kolejnym pokoleniom. Dotychczas i tak ta zbrodnia była długo przemilczana. Wciąż dla wielu jest to niewygodny temat — opowiada "Faktowi" rodzina z Lubelszczyzny.

— *Z mojej rodziny zginęło siedem osób, ale nie na Wołyniu, tylko w Bieszczadach. Myślę o tamtych wydarzeniach, ale nie jestem w stanie ich spokojnie wspominać. To ciągle rodzi ból. Ale absolutnie nie chodzi o żadną zemstę, tylko o pamięć. Wierzę, że dzięki takiemu pomnikowi przetrwa ona i zostanie na kolejne pokolenia* — mówi pan Stefan z Ustrzyk Dolnych.

— *Pamiętać musimy, przebaczyć należy* — dodaje pan Wojciech, który przyszedł z kanadyjską flagą, ponieważ taka była prośba córki z Kanady, która śledzi wydarzenie i żałowała, że nie może być osobiście.

Podczas uroczystości głos zabrał obecny wójt Tomasz Podpora, który podkreślał, że pomnik nie ma wymowy antyukraińskiej. — Kiedy wybuchła wojna, ludzie z gminy także przyjmowali uchodźców i nikt nie ma żadnych uprzedzeń. Jednak wielu Ukraińców nie ma w ogóle świadomości, co działo się 80 lat temu na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej. Dlatego pomnik nie tylko upamiętnia ofiary, ale może być też lekcją historii. Może także łączyć oba narody — dodał wójt.

Według niektórych szacunków niedzielna uroczystość zgromadziła nawet 20 tys. osób.

Uczestnicy niedzielnego wydarzenia, zebrani na działce w pobliżu MOP Bukowa II, przy drodze ekspresowej S19, w sposób spontaniczny wyrażali swój patriotyzm. Powiewały tysiące biało-czerwonych flag. Przybyło wielu członków patriotycznych stowarzyszeń, klubów motocyklowych, a przede wszystkim potomkowie pomordowanych na dawnych Kresach. Byli przedstawiciele lokalnych władz i posłowie. Zabrakło natomiast przedstawicieli władz wojewódzkich i centralnych, jak również biskupów.

fot. Krzysztof Kapica

fot. Krzysztof Kapica

fot. Krzysztof Kapica

fot. Krzysztof Kapica

fot. Krzysztof Kapica

fot. Krzysztof Kapica

fot. Krzysztof Kapica

Autor:

Danuta Piotrowska

Zdjęcia: Domena publiczna

Źródła: <https://kresy.pl/wydarzenia/oficjalne-odsloniecie-pomnika-rzez-wolynska-w-gminie-jarocin/>

<https://www.dziennikwschodni.pl/kraj-swiat/nie-o-zemste-lecz-o-pamiec-i-prawde-wolaja-ofiarniechciany-pomnik-odsloniety,n,1000346357.html>

<https://www.tokfm.pl/Tokfm/7,189660,31131041,awantura-o-pomnik-z-dzieckiem-nabitym-na-widly-będzie-jedynie.html>

<https://www.youtube.com/watch?v=Fn1mRlpM1EI>

<https://www.fakt.pl/wydarzenia/polska/rzeszow/tysiace-osob-przyszlo-zobaczyc-te-chwile-upamietnia-tragiczna-historie/xfzvlfg>

